Pachetul pandas

Pandas conține obiecte și funcții pentru prelucrarea datelor tabelare (asemănătoare cu foile de calcul sau bazele de date relaționale); oferă mecanisme avansate de indexare și funcții de procesare complexe. Pentru o prezentare mai detaliată v. <u>acest link</u>.

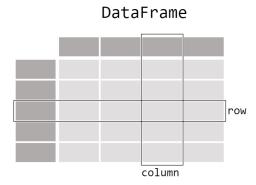
Pandas permite:

- Manipularea usoara a datelor lipsa
- Adaugarea si stergerea coloanelor
- Alinierea auyomata sau explicita a datelor
- Functionalitati de tip group by operațiuni de împărțire-aplicare-combinare pe seturi de date, atât pentru agregarea, cât și pentru transformarea datelor
- Merge si join pe data sets
- Instrumente de intrare/iesire pentru încărcarea datelor din fișiere flate (CSV și delimitate), fișiere Excel, baze de date
- Functionalitati specific pentru serii de timp

Reprezentarea tabelelor de date (DataFrame) in Pandas

Datele în Pandas sunt structurate ca tabele (obiectul **DataFrame**) și ca serii unidimensionale (obiectul **Series**).

Fiecare coloană din **DataFrame** este un object **Series**.

Selectarea unei singure coloane este asemănătoare cu selecția valorilor de dicționarului pe baza cheiilor.

Rândurile sunt considerate ca **axa 0** din DataFrame, iar coloanele ca **axa 1**. Unele metode au un argument axis pentru a diferenția între prelucrarea de rânduri și coloane (de ex. drop(), v. secțiunea 2.6).

Cu datele tabulare (DataFrame) este mai util din punct de vedere semantic să ne gândim la **index** (rândurile) și la **coloane**, mai degrabă decât la axa 0 și la axa 1.

Obiectele DataFrame conțin un **index** - implicit acesta conține valori întregi (0, 1, ...) asociate fiecărui rând. Prin intermediul indexului se pot accesa anumite rânduri. Atributul index permite accesarea indexului (ca obiect).

Coloanele au nume (etichete) de coloane (câmpuri, variabile).

Pentru a stoca manual datele într-un tabel, creați un DataFrame. Când utilizați un dicționar Python de liste, cheile de dicționar vor fi folosite ca antete de coloană, iar valorile din fiecare listă ca coloane ale DataFrame.

De exemplu, urmatoarea secventa de cod:

Va genera urmatorul rezultat

	Name	Age	Sex
0	Braund, Mr. Owen Harris	22	male
1	Allen, Mr. William Henry	35	male
2	Bonnell, Miss. Elizabeth	58	female

Când selectați o singură coloană dintr-un **DataFrame**, rezultatul este o **Serie**. Pentru a selecta coloana, utilizați eticheta coloanei între paranteze drepte [].

Selectarea unei singure coloane este asemănătoare cu selecția valorilor de dicționar pe baza cheii:

Citirea datelor csv într-un obiect DataFrame se face cu metoda **read_csv()**. Metode similar există pentru citirea din alte formate: **read_excel()**, **read_json()**, **read_sql()**. Pentru salvarea datelor în fișiere se folosesc metodele **to_csv()**, **to_excel()**, **to_json()**, **to_sql()**.

Metodele **head()** si **tail()** returnează primele, respectiv ultimele n (implicit 5) rânduri.

Exemplul: import date din Csv, afișarea unor informații despre DataFrame

```
import pandas as pd
#df = pandas.read_csv(path+'clienti_leasing20.csv')
df = pd.read csv('clienti leasing20.csv')
print(df.index)
print('-'*40)
print(df.columns)
print('-'*40)
print(df.head())
print('-'*40)
#print(df.tail())
RangeIndex(start=0, stop=20, step=1)
 -----
Index(['ID_CLIENT', 'NAME_CLIENT', 'JOB', 'SEX', 'CURRENCY', 'INCOME_PER_YEAR',
            'DATE', 'AGE'],
          dtype='object')
 -----

        ID_CLIENT
        NAME_CLIENT
        JOB SEX CURRENCY
        INCOME_PER_YEAR
        \

        0
        3488784
        Hajdu Ors Attila Engineer m EUR 23000.00
        23000.00

        1
        4057671
        Harpa Constantin Worker m ROL 1000.00
        1000.00

        2
        7539733
        Horvath Zoltan Ignac Worker m ROL 1635.51
        ROL 1635.51

        3
        3180923
        Herta Nicolae Engineer m EUR 7000.00
        4

        4
        1673453
        Hagi Nazim Engineer m ROL 16000.00
        16000.00

               DATE AGE
0 14-04-2006 35
1 31-08-2009 35
2 8/5/2007 25
3 9/3/2006 33
4 27-10-2009 44
```

Selecția datelor, indexare

Pentru a selecta o singură coloană, utilizați paranteze drepte [] cu numele coloanei coloanei de interes. Fiecare coloană dintr-un DataFrame este o serie. Pe măsură ce este selectată o singură coloană, obiectul returnat este o serie Pandas

```
import pandas as pd
df = pd.read_csv('clienti_leasing20.csv')
ages = df["AGE"]
ages.head()

0     35
1     35
2     25
3     33
4     44
Name: AGE, dtype: int64
```

Selectia anumitor rânduri și coloane dintr-un DataFrame

Pentru a accesa anumite date (rânduri și coloane) din DataFrame sunt disponibile două atribute:

iloc: localizare după index - accesarea datelor folosind indecși întregi ai rândurilor și coloanelor (asemănător cu elementele dintr-o matrice);

loc: accesarea datelor după numele coloanelor și etichetele rîndurilor (sau index).

a. Utilizarea iloc pentru a afișa anumite rânduri

```
import pandas as pd
df = pd.read_csv('clienti_leasing20.csv')
print(df.iloc[2], '\n', type(df.iloc[2])) #afișare rândul 3 ==> obiect Series
ID CLIENT
                                7539733
NAME_CLIENT
                 Horvath Zoltan Ignac
JOB
                                Worker
SEX
CURRENCY
                                    ROL
INCOME PER YEAR
                               1635.51
DATE
                               8/5/2007
AGE
                                     25
Name: 2, dtype: object
<class 'pandas.core.series.Series'>
```

```
print(df.iloc[[1,3,5]], '\n', type(df.iloc[[1,3,5]])) #anumite rânduri (ca listă),
# ==> obiect DataFrame
```

```
ID_CLIENT
               NAME_CLIENT
                                 JOB SEX CURRENCY INCOME_PER_YEAR \
  4057671 Harpa Constantin
                              Worker
                                             ROL
                                                         1000.0
1
3
  3180923
              Herta Nicolae Engineer m
                                             EUR
                                                         7000.0
5
    2213309
                Handa Maria Professor f
                                             ROL
                                                            0.0
        DATE AGE
1 31-08-2009
             35
   9/3/2006
             33
    7/9/2010 54
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
```

Pentru a selecta anumite coloane se indică un al doilea element în lista aferentă **iloc**. De exemplu: valoarea din rândul 3, prima coloană

```
import pandas as pd

df = pd.read_csv('clienti_leasing20.csv')
print(df.iloc[2, 0])

7539733
```

Randurile 1, 3, 5 si coloanele 0. 2

```
print(df.iloc[[1,3,5], [0,2]])

ID_CLIENT JOB
1 4057671 Worker
3 3180923 Engineer
5 2213309 Professor
```

Notația **slice** poate fi folosită pentru a specifica rânduri/coloane multiple. Atributul **iloc** cu **slice** se

comportă conform mecanismului obișnuit (include limita inferioară, dar nu include limita superioară.

```
print(df.iloc[3:6])
    ID_CLIENT NAME_CLIENT JOB SEX CURRENCY INCOME_PER_YEAR \
    3180923 Herta Nicolae Engineer m EUR 7000.0
 3
               Hagi Nazim Engineer m
Handa Maria Professor f
                                                         16000.0
 4
     1673453
                                             ROL
      2213309
                                             ROL
                                                             0.0
         DATE AGE
 3
    9/3/2006 33
 4 27-10-2009 44
     7/9/2010 54
print(df.iloc[:5])
  ID_CLIENT
                      NAME_CLIENT JOB SEX CURRENCY INCOME_PER_YEAR
   3488784 Hajdu Ors Attila Engineer m EUR 23000.00
0
   4057671 Harpa Constantin Worker m
                                                  ROL
                                                               1000.00
1
2 7539733 Horvath Zoltan Ignac Worker m ROL
3 3180923 Herta Nicolae Engineer m EUR
4 1673453 Hagi Nazim Engineer m ROL
                                                               1635.51
                                                                7000.00
                                                               16000.00
        DATE AGE
0 14-04-2006
              35
1 31-08-2009
               35
    8/5/2007
               25
    9/3/2006
               33
4 27-10-2009
```

Sau print(df.iloc[15:])

Rândurile 7 - 9, coloane 2 - 4: print(df.iloc[7:10, 2:5])
Primul rând, toate coloanele: print(df.iloc[0, :])

Utilizare loc - Accesarea datelor pentru afișare rânduri si coloane

```
import pandas as pd
df = pd.read_csv('clienti_leasing20.csv')
print(df.loc[ : ,'NAME_CLIENT'])
               Hajdu Ors Attila
1
              Harpa Constantin
         Horvath Zoltan Ignac
2
3
                 Herta Nicolae
                   Hagi Nazim
                   Handa Maria
         Heredea Marius Petru
7
              Hristea Stelian
8
                 Haidu Gyongyi
                  Hurjui Mihai
           Herta Cornel Romeo
11
             Hanes Adrian Paul
                Herteg Editha
13
               Hasnas Luminita
14
                 Hluscu Adrian
                    Hanu Maria
16
                    Huc Laura
         Hodea Robert-Emanuel
17
18
                Hincu Gabriel
    Hreniuc Lacramioara Carmen
Name: NAME_CLIENT, dtype: object
```

import pandas as pd

```
df = pd.read_csv(path+'clienti_leasing20.csv')
print(df.loc[ : ,'NAME_CLIENT'])
```

Când se selectează o singură coloană se pot folosi și următoarele expresii:

```
print(df['NAME_CLIENT']) # indexare de tip dicționar print(df.NAME_CLIENT) # coloană ca atribut (dacă numele de coloană este string) print(df.loc[5, 'NAME_CLIENT']) # rd. 5, col. NAME_CLIENT print(df.loc[[5,10],['NAME_CLIENT','JOB']]) # listă rânduri, listă coloane
```

Notația slice se poate folosi cu .loc (nume de coloane), dar **rezultatul va include limita superioară** din slice (!)

Utilizare .loc cu slice

```
import pandas as pd

df = pd.read_csv(path+'clienti_leasing20.csv')

print(df.loc[:10, 'ID_CLIENT':'JOB']) #! limita superioară inclusă!

print(df.loc[0, :'JOB']) # slice cu lim. sup.

print(df.loc[1, 'JOB':]) # slice cu lim. inf.

print(df.loc[[0,3], :]) # slice vid (toate coloanele)
```

Filtrarea anumitor rânduri dintr-un DataFrame

Pentru a selecta rânduri pe baza unei expresii condiționate, utilizați o condiție intre parantezele de selecție [].

```
import pandas as pd

df = pd.read_csv('clienti_leasing20.csv')
above_35 = df[df["AGE"] > 35]
above_35.head()
```

	ID_CLIENT	NAME_CLIENT	JOB	SEX	CURRENCY	INCOME_PER_YEAR	DATE	AGE
4	1673453	Hagi Nazim	Engineer	m	ROL	16000.0	27-10-2009	44
5	2213309	Handa Maria	Professor	f	ROL	0.0	7/9/2010	54
7	3669330	Hristea Stelian	Asistent medical	m	ROL	4100.0	26-11-2010	43
8	1222690	Haidu Gyongyi	Asistent medical	f	ROL	1500.0	7/3/2009	41
9	3678467	Hurjui Mihai	Engineer	m	EUR	0.0	24-10-2006	44

leşirea expresiei condiționate (>, dar şi ==, !=, <, <=,...) este de fapt o **serie Pandas de valori booleene** (fie adevărate, fie false) cu același număr de rânduri ca și DataFrame original.

O astfel de serie de valori booleene poate fi folosită pentru a filtra DataFrame-ul, punându-l între parantezele de selecție []. Vor fi selectate numai rândurile pentru care valoarea este True.

```
import pandas as pd
df = pd.read csv('clienti leasing20.csv')
df["AGE"] > 35
0
      False
      False
1
2
      False
3
      False
4
       True
5
       True
6
      False
       True
       True
9
       True
       True
10
11
      False
12
       True
13
       True
      False
15
       True
16
      False
17
      False
18
       True
      False
Name: AGE, dtype: bool
```

Similar cu expresia condiționată, funcția condiționată **isin()** returnează un True pentru fiecare rând în care valorile sunt în lista furnizată. Pentru a filtra rândurile pe baza unei astfel de functii, utilizati functia conditionată din parantezele de selectie [].

În acest caz, condiția din parantezele de selecție df["AGE"].isin([35, 44]) verifică pentru ce rânduri coloana AGE este fie 35, fie 44.

Când se combină mai multe instrucțiuni condiționale:

- fiecare condiție trebuie să fie înconjurată de paranteze ().
- nu puteți utiliza operatorii or/and, ci utilizați operatorul or | și operatorul și &.

```
Age = df[(df["AGE"] == 2) | (df["AGE"] == 3)]
```

Este posibil să se selecteze (filtreze) date pe baza unor condiții aplicate asupra loc / iloc (selectare condiționată / indexare booleană):

print(df.loc[(df['AGE']==35),['NAME_CLIENT']]) # clienţi cu vârsta = 35

NAME_CLIENT
Hajdu Ors Attila
Harpa Constantin

19 Hreniuc Lacramioara Carmen

Expresia df ['AGE']==35 generează un obiect Series - vector de valori bool, conținând True/False pentru fiecare rând, în funcție de condiție. Această serie este dată ca argument în df.loc pentru a selecta rândurile care au o valoare asociată True.

```
print(df.loc[(df['AGE']==35), ['NAME_CLIENT']])
print(df['AGE']==35)
```

Pentru formularea unor condiții complexe se utilizează operatorii logici: | pt. SAU, & pt ŞI, ~ pt negație. Expresiile trebuiesc grupate în paranteze ().

```
Afișare clienți cu vârsta = 35, care sunt bărbați
import pandas as pd
df = pd.read_csv(path+'clienti_leasing20.csv')
print(df.loc[(df['AGE']==35)&(df['SEX']=='m'),['NAME_CLIENT','JOB','SEX', 'AGE']])

NAME_CLIENT JOB SEX AGE
0 Hajdu Ors Attila Engineer m 35
1 Harpa Constantin Worker m 35
```

Afișare clienți care nu sunt ingineri

```
print(df.loc[df['JOB'] != 'Engineer', 'NAME_CLIENT':'INCOME_PER_YEAR'])
```

Utilizarea metodelor pe șiruri în condiții

Metodele de prelucrare a şirurilor de caractere se pot accesa prin atributul .str al obiectului Series. În general, acestea au aceleşi nume ca metodele clasei string:

str.len(), str.lower(), str.upper(), str.strip(), str.startswith(), str.endswith() etc.

```
Afișarea numelui si a sexului clienților al căror nume se termină cu 'a' print(df.loc[df['NAME_CLIENT'].str.endswith("a"),['NAME_CLIENT','SEX']])
```

Afișarea numelui si a sexului clienților al căror nume începe cu 'Ha' print(df.loc[df['NAME_CLIENT'].str.startswith("Ha"),['NAME_CLIENT','SEX']])

Metoda DataFrame.isin() permite verificarea existenței valorilor într-o listă.

```
Afișare clienți care sunt ingineri sau profesori print(df.loc[df['JOB'].isin(['Engineer', 'Professor']),['NAME_CLIENT', 'SEX ', 'JOB']])
```

Modificarea datelor din DataFrame

Notația .loc / .iloc permite atribuirea pentru a modifica valorile datelor.

Modificarea venitului pentru primul rând

```
df.loc[0, 'INCOME_PER_YEAR'] = 30000
```

Modificare condiționată: crește veniturile mai mici decât 5000, dacă vârsta e mai mare decât 30.

```
df1.loc[(df1['INCOME\_PER\_YEAR']<5000)\&(df1['AGE']>30),'INCOME\_PER\_YEAR']=10000
```

Calcularea indicatorilor statistici de bază

Metoda **describe()** returnează un sumar statistic pentru toate coloanele numerice, sau pentru coloanele specificate.

Pentru a afișa statistici pentru toate coloanele se utilizează argumentul **include="all"** Observăm că pentru coloanele de tip object se calculează alți indicatori decât pt. coloanele numerice.

import pandas as pd

```
df=pd.read_csv('clienti_leasing20.csv',usecols=['NAME_CLIENT','JOB','SEX','CURRE
NCY','INCOME_PER_YEAR','DATE','AGE'])
print(df.describe())
#print(df.describe(include="all"))
print('\n***** describe() pt. coloana JOB *****')
```

```
print(df['JOB'].describe())
print('\n***** describe() pt. coloana AGE *****')
print(df['AGE'].describe())
Statistici descriptive : metodele sum(), mean(), median(), nunique(), max(), min()
df=pd.read csv(path+'clienti leasing20.csv',usecols=['NAME CLIENT','JOB','SEX','CU
RRENCY', 'INCOME_PER_YEAR', 'DATE', 'AGE'])
print('Venit total', df['INCOME_PER_YEAR'].sum())
print('Venit mediu', df['INCOME_PER_YEAR'].mean())
print('Mediana venit', df['INCOME PER YEAR'].median())
                      unice',df['INCOME PER YEAR'].nunique())
print('Nr.
            valori
print('Venit maxim', df['INCOME_PER_YEAR'].max())
print('Venit minim', df['INCOME_PER_YEAR'].min())
Alte operații cu DataFrame
Tipurile de date ale coloanelor sunt recunoscute automat de read csv(). Acestea sunt
memorate în atributul .dtypes.
În unele cazuri, este necesar să setăm manual tipul de date al coloanelor.
Afișarea și modificarea tipului de date al coloanelor
Ce tip au coloanele AGE, DATE?
      print(df.dtypes)
Citire 'DATE' ca dată calendaristică
     df = pd.read csv(path+'clienti leasing20.csv', parse dates = ['DATE'])
Conversie tip AGE în float
     df.AGE = df.AGE.astype(float)
     print(df.dtypes)
Înlocuirea valorilor lipsă (missing values) se face cu fillna().
dropna() se poate folosi și pentru a șterge rândurile care conțin valori lipsă.
In [86]: #Exemplul 21: Înlocuirea valorilor lipsă
import pandas as pd
df=pd.read_csv(path+'clienti_leasing20missing.csv',
usecols=['NAME CLIENT','JOB','SEX','CURRENCY','INCOME PER YEAR','DATE'
,'AGE'])
```

```
print(df['AGE']) # verificați dacă există valori lipsă!
print(df.loc[df['AGE'].isnull()]) # afișare rânduri cu valori lipsă pt. AGE
print(df['AGE'].fillna('lipsa')) # înlocuire cu un șir
```

Ștergerea de rânduri și coloane se fae cu metoda **drop()**. Argumentul axis indică dacă se vor șterge rânduri (axis=0) sau coloane (axis=1).

drop() returnează un nou DataFrame. Dacă se utilizează argumentul **inplace=True**, se modifică obiectul curent.

```
Ştergere coloană - axis = 1
df1 = df.drop("ID_CLIENT", axis=1)
```

Ștergere coloane (ca listă), salvare într-un nou fișier csv

```
df3 = df.drop(["JOB", "SEX"], axis=1)
print(df3.head()) df3.to_csv('clienti_df.csv', index = False) print('-'*40)
```

Ştergere coloană - modifică dataframe current (inplace = True, drop() returnează None) df.drop("INCOME_PER_YEAR", axis=1, inplace = True) print(df.head())

Ştergere rânduri (înregistrări)

```
$\textit{Sterge r\hat{a}nduri 3, 5, 8} \\
df4 = \text{df.drop}([3,5,8], \\
axis=0)
```

Indexul implicit al rândurilor (nr. întreg) poate fi înlocuit cu valori din coloane ale DataFrame-ului, folosind metoda **set_index()**.

Șterge clienți care sunt Ingineri.

set_index() setează coloana JOB ca index. Astfel putem folosi valori din JOB pentru a selecta rânduri.

```
df5 = df.set_index("JOB") df5.drop("Engineer", axis=0, inplace = True)
```

Modificări la importul datelor din csv

La citirea din fisiere csv putem selecta anumite coloane (argumentul **usecols**) și putem exclude anumite rânduri (arg. **skiprows** / **skipfooter**).

Numărul de rânduri ce vor fi citite este specificat cu **nrows**.

```
df = pd.read_csv(path+'clienti_leasing20.csv', usecols = ['NAME_CLIENT','JOB'], skiprows = [6,7,9])
```

Restricționează nr. de rânduri citite (nrows)

import pandas as pd

df=pd.read_csv(path+'clienti_leasing20.csv',nrows=6,usecols=['NAME_CLIENT','INCO ME_PER_YEAR'])

Sortarea înregistrărilor din DataFrame

Metoda **rename()** redenumește coloane. Argumentul columns primește un dicționar cu numele curente (chei) și numele noi (valori).

```
df = df.rename(columns={"ID_CLIENT": "Id"})
df=df.rename(columns={"JOB": "Position"}) df=df.rename(columns={"ID_CLIENT": "ID",
"JOB": "Position"}) print(df.columns)
```

Aplicarea unei funcții pe șiruri la numele coloanelor

df=df.rename(columns=str.lower)

```
Index(['ID', 'NAME_CLIENT', 'Position', 'SEX', 'CURRENCY', 'INCOME_PER_YEAR', 'DATE', 'AGE'], dtype='object')
```

Index(['id', 'name_client', 'position', 'sex', 'currency', 'income_per_year ', 'date', 'age'], dtype='object')

Utilizarea modulului csv pentru citirea din fișiere csv

Un obiect **csv.reader** este creat și utlizat pentru a accesa datele, pe baza unui fișier text (csv) deschis. Acest obiect poate fi iterat într-o structură **for**, pentru a procesa fiecare linie.

La deschiderea fișierului csv se folosește argumentul **newline=""** pentru a asigura tratarea corectă a delimitatorilor sfârșit de linie.

import csv

```
with open(path+'clienti_leasing20.csv', 'r', newline=") as f: reader = csv.reader(f)
  for row in reader:
     print (row)
Citirea unei coloane din fișier .csv
import csv
with open(path+'clienti_leasing20.csv', 'r', newline=") as f: reader = csv.reader(f)
  for row in reader:
     print (row[1])
Citire coloane
import csv
with open(path+'clienti_leasing20.csv', 'r', newline=") as f: reader = csv.reader(f)
  for row in reader:
     print (row[1],row[7]) # col. NAME_CLIENT și AGE
     print(row[0:3])
                                   # primele 3 col.
Funcția built-in enumerate() se utilizează pentru a genera un contor automat la iterarea
cu for ... in .... Este aplicabilă și pentru iterarea rândurilor într-un obiect reader.
Utilizare enumerate() pentru a citi primele 10 înreg.
import csv
with open(path+'clienti_leasing20.csv', 'r', newline=") as f: reader = csv.reader(f)
     for i, row in enumerate(reader): print(row)
       if(i >= 10):
          break
În același scop se poate folosi și un obiect islice din modulul itertools (v. doc. islice).
Citirea primelor 10 înreg. cu islice
import csv
from itertools import islice
with open(path+'clienti_leasing20.csv', 'r', newline=") as f: reader = csv.reader(f)
   for row in islice(reader, 10):
     print(row)
Citirea coloanelor csv în liste
id client = []
name_client = []
sex = []
with open(path+'clienti_leasing20.csv', 'r', newline=") as f: reader = csv.reader(f)
for row in reader:
```

```
id_client.append(row[0])
name_client.append(row[1])
sex.append(row[3])
```

Obiectul **csv.DictReader** poate fi folosit în locul lui **reader** pentru a citi date într-un dicționar.

Scrierea într-un fișier csv se face cu obiectele **csv.writer** sau **csv.DictWriter**, folosind metoda **writerow()**.

```
import csv
with open(path+'angajati.csv', mode='w', newline=") as f: #creare fişier
  writer = csv.writer(f)
  writer.writerow(['Nume', 'Departament', 'Luna']) writer.writerow(['Cosmin Antonescu', 'Marketing', 'Noiembrie']) writer.writerow(['Eugenia Marin', 'Vanzari', 'Iulie'])
```